

Valtuustoaloite Ainalin kylän liittäminen Kalajoen kaupungista Kannuksen kaupunkiin

Kaupunginhallitus 07.10.2025 § 159

Valmistelija: kaupunginjohtaja Jussi Niinistö

Valtuutettu Timo Pajala sekä 11 muuta valtuutettua jättivät kaupunginvaltuuston kokouksessa 14.4.2025 oheismateriaalina olevan valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Kannuksen kaupunki aloittaisi osakuntaliitosneuvottelut Kalajoen kaupungin kanssa Ainalin kylän liittämiseksi takaisin Kannuksen kaupunkiin.

Hallintosäännön 110 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Kalajoen kaupungin Ainalin kylän sijainti ilmenee oheismateriaalina olevalta kartalta. Ainalin kylä on siirretty Kannuksesta Himankaan 1890-luvun taitteessa.

Kuntarakennelaki säätelee kunnan osan siirtämistä toiseen kuntaan. Lain 4 §:n mukaan kuntajakoa voidaan muuttaa muun muassa silloin, jos muutos parantaa alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita. Alueella tarkoitetaan yhden tai useamman kunnan tai niiden osan muodostamaa aluetta, johon kuntajaon muutos vaikuttaa.

Lain 3 luku säätelee asian vireillepanoa ja valmistelua.

Vireillepano

Esityksen kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan voi tehdä muutoksen kohteena olevan kunnan valtuusto, kuntien valtuustot yhdessä, kunnan jäsen tai ministeriö. Kunnan tai kuntien tekemä esitys on toimitettava ministeriölle.

Kunnan jäsen toimittaa esityksensä oman kuntansa kunnanhallitukselle, jonka on hankittava esityksestä kaikkien muutoksen kohteena olevien kuntien valtuustojen lausunnot. Lausunnosta tulee ilmetä kunnan kanta kuntajaon muuttamiseen perusteluineen. Kunnanhallituksen on toimitettava esitys ja kuntien lausunnot ministeriölle kuuden kuukauden kuluessa esityksen vastaanottamisesta. Jos kunnan jäsenen esitys on olennaisilta osiltaan samanlainen kuin äskettäin kunnissa käsitelty esitys, voi kunnanhallitus toimittaa esityksen suoraan ministeriölle ilman muiden muutoksen kohteena olevien kuntien lausuntoja.

12 § Kuntien yhteisen esityksen sisältö ja valmistelu

Muutoksen kohteena olevien kuntien yhteisessä esityksessä kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan on perusteltava kuntajaon muuttamisen tarve ja selvitettävä, miten 4 §:ssä säädetty kuntajaon muuttamisen edellytykset täyttyvät.

Kuntien on liitettävä esitykseensä kiinteistörekisterin pitäjän ja Digi- ja väestötietoviraston lausunnot. Kiinteistörekisterin pitäjän lausuntoon on liitettävä luettelo kunnasta toiseen siirrettävistä kiinteistörekisterin rekisteriyksiköistä ja niiden osista sekä tarpeen mukaan ehdotus kuntien välisen rajan sijainniksi. Digi- ja väestötietoviraston lausunnosta on käytävä ilmi siirrettäväksi esitetyn kunnan osan asukasmäärä ja kielisuhteet.

Esityksen valmistelussa kunkin kunnan velvollisuudesta huolehtia kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista säädetään kuntalain 5 luvussa ja vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta henkilöille, joiden elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin kunnan osan siirtämisellä toiseen kuntaan voi olla huomattava vaikutus, säädetään hallintolain 41 §:ssä.

Kunnanhallituksen on varattava kunnan asukkaille ja muille, jotka katsovat asian koskevan itseään, tilaisuus tehdä huomautus kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan. Huomautus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun huomautusten tekemistä koskeva kuulutus on kunnassa julkaistu siten kuin kunnalliset ilmoitukset julkaistaan. Kunnanhallitus antaa huomautuksista lausunnon ja tekee valtuustolle ehdotuksen kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan.

Esityksen valmistelu toteutetaan yhteistoiminnassa henkilöstön edustajien kanssa siten kuin työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetussa laissa säädetään.

13 § Kunnan tai kunnan jäsenen esityksen sisältö

Yksittäisen kunnan ja kunnan jäsenen esityksessä kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan on perusteltava kuntajaon muuttamisen tarve ja selvitettävä, miten 4 §:ssä säädetty kuntajaon muuttamisen ja 19 §:n 2 momentissa säädetty päätöksenteon edellytykset täyttyvät.

Kunnan esityksestä tulee ilmetä, miten asiaa on valmisteltu muiden muutoksen kohteena olevien kuntien kanssa. Esitykseen tulee liittää muiden kuntien valtuustojen lausunnot.

Esityksessä on tarpeellisella tarkkuudella ilmoitettava kyseessä olevat alueet.

14 § Kunnan tai kunnan jäsenen esityksen valmisteleva käsittely

Ministeriö määrää yksittäisen kunnan tai kunnan jäsenen tekemän kunnan osan siirtämistä koskevan esityksen valmistelevasta käsittelystä, jollei se hylkää esitystä 21 §:n 3 momentin perusteella heti. Ministeriö voi perustellusta syystä myös lykätä valmistelevan käsittelyn aloittamista.

Ministeriön on hankittava esityksestä asianomaisen kiinteistörekisterin pitäjän ja Digi- ja väestötietoviraston lausunto. Kiinteistörekisterin pitäjän lausuntoon on liitettävä luettelo kunnasta toiseen siirrettävistä kiinteistörekisterin rekisteriyksiköistä ja niiden osista sekä tarpeen mukaan ehdotus kuntien välisen rajan sijainniksi. Digi- ja väestötietoviraston lausunnosta on käytävä ilmi siirrettäväksi esitetyn kunnan osan asukasmäärä ja kielisuhteet.

Ministeriön on määrättävä, että muutoksen kohteena olevat kunnat varaavat asukkailleen ja muille, jotka katsovat asian koskevan itseään, tilaisuuden tehdä huomautus esityksestä. Huomautus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun huomautusten tekemistä koskeva kuulutus on kunnassa julkaistu siten kuin kunnalliset ilmoitukset julkaistaan. Huomautus on toimitettava sen kunnan kunnanhallitukselle, jonka asukas huomautuksen tekijä on tai johon nähden huomautuksen tekijä katsoo muuten olevansa asianosainen.

Muutoksen kohteena olevien kuntien valtuustojen on annettava esityksestä ja sitä koskevista huomautuksista lausuntonsa. Kunnan lausunto ja huomautukset on toimitettava asetetussa määräajassa ministeriölle.

Lain 5 luku säätelee Kuntajaon muuttamisesta päättämistä.

19 § Päätöksenteon edellytykset siirrettäessä kunnan osa toiseen kuntaan

Kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan voidaan päättää, jos minkään muutoksen kohteena olevan kunnan valtuusto ei vastusta muutosta.

Kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan voidaan päättää valtuuston vastustuksesta huolimatta, jos:

1) muutos on muutosta vastustavan kunnan kannalta vähäinen ottaen huomioon muutoksen vaikutukset kunnan asukasmäärään, maapinta-alaan, kunnallisiin palveluihin, talouteen, elinkeinotoimintaan, yhdyskuntarakenteen kehitykseen tai muihin niihin verrattaviin seikkoihin; tai

2) 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun alueen kehittäminen edellyttää muutosta eikä muutos merkittävästi heikennä muutosta vastustavan

kunnan toimintakykyä ja edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä tai rahoituksesta.

21 § Toimivallan jako valtioneuvoston ja ministeriön välillä

Valtioneuvosto päättää kuntajaon muuttamisesta tai sitä koskevan esityksen hylkäämisestä.

Ministeriö voi päättää kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan, jos muutoksen kohteena olevan kunnan valtuusto ei ole sitä vastustanut, tai hylätä esityksen kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan, jos muutoksen kohteena olevan kunnan valtuusto on sitä vastustanut.

Ministeriö voi heti hylätä esityksen kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan, jos se katsoo, ettei kuntajaon muuttamiselle ole riittäviä edellytyksiä.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee aloitteen tiedoksi ja päättää mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti kuulla kyläläisiä aloitteen pohjalta ja saattaa asian myös Kalajoen kaupungin tietoon.

Pidettiin tauko klo 10.16. - 10.24.

Kaupunginhallitus 16.12.2025 § 204

Ainalin kyläläisten oli mahdollista vastata 14.10.–30.11.2025 välisenä aikana joko sähköisesti tai paperilomakkeella anomyyniin kyselyyn, jossa kysyttiin olisiko Ainalin kylä syytä liittää Kannukseen. Vastausvaihtoehdot olivat Kyllä/Ei/En osaa sanoa. Vastausta oli mahdollisuus myös perustella.

Vastauksia saatiin 27. Ainalin kylällä on alaikäiset lapset mukaan lukien asukkaita 54. Vastausprosentti on näin ollen 50 %, jota pidetään hyvänä ja riittävänä vastausprosenttina luotettavien tietojen saamiseksi.

Vastaaajista 18 (67 %) vastasi Kyllä, 8 (30 %) Ei ja 1 (3 %) En osaa sanoa. Vastausten kooste on oheismateriaalina.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee kyselyn tulokset tiedoksi ja päättää mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti merkitä kyselyn tulokset tiedoksi ja pyytää asiasta Kalajoen kaupungin lausunnon 15.2.2026 mennessä.

Valmistelija: asiantuntijasihteeri Mari Eirola

Kaupunginhallitus päätti pyytää asiasta lausunnon Kalajoen kaupungilta 15.2.2026 mennessä. Kalajoen kaupunki pyysi lisää aikaa lausunnon toimittamiseen 20.2.2026 saakka. Lausunto saatiin 20.2.2026 ja se on oheismateriaalina.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee Kalajoen kaupunginhallituksen antaman lausunnon tiedoksi. Kaupunginhallitus toteaa, ettei asian jatkovalmistelulle ole tällä hetkellä edellytyksiä, koska Kalajoen kaupunki suhtautuu asiaan kielteisesti.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kaupunginjohtajan ehdotuksen asiassa.